

Formasyon Öğrencilerinin Öğretmen Olgusuna İlişkin Algılarının Belirlenmesi

Recep ÖZKAN

Önerilen atıf: Özkan, R. (2020). Formasyon Öğrencilerinin Öğretmen Olgusuna İlişkin Algılarının Belirlenmesi, *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi*, 6(1), 17-32.

© 2020 Yazar(lar). Baskınlar ve izinler:
USBED/Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi
Dergisi

Formasyon öğrencilerinin öğretmen olgusuna ilişkin algılarının belirlenmesi

Recep ÖZKAN

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Niğde, Türkiye

ÖZ

Çalışma, öğretmen adaylarının öğretmen olgusuna ilişkin sahip oldukları metaforik algılarının belirlenmesini amaçlamaktadır. Öğrencilere, “öğretmen. . . dir/gibidir; çünkü . . .” ifadelerinden oluşan form dağıtılmış ve bu formdaki “öğretmen. . . dir/gibidir; çünkü. . . .” yazan boşlukları doldurmaları istenmiştir. Bu nedenle formdaki “öğretmen. . . dir/gibidir” bölümüne, öğretmen denilince akıllarına ilk gelen ifadeyi, “çünkü” bölümüne ise akıllarına ilk gelen ifadeyle ilgili, gerekçeyi/düşünceyi 20 dakikalık bir sürede yazmaları istenmiştir. Katılımcılar; beden eğitimi, edebiyat, matematik ve tarih bölümlerinden öğretmenlik formasyon programına katılan öğrencilerden oluşmaktadır.

Belirlenen kategorilerde elde edilen sonuçlara bakıldığında toplamda; Soyut erkeler 61, kadınlar 34 ayrı metafor üretmişlerdir. Erkekler anne, arkadaş ve baba, kadınlar ise rehber, her şey, anne metaforlarını en fazla üretmişlerdir. Kadınlar altışar kişiyle aile, eğitici ve her şey, erkekler on bir kişiyle yol gösteren ve rehber metaforlarını en fazla üretmişlerdir.

En az Somut alanda metafor üretilmiştir. Somut alanda erkeler 15, kadınlar 11 ayrı metafor üretmiştir. Cinsiyete metafor sayıları arasında fazla bir farklılık görülmektedir. Bu kategoride en fazla erkeklerde 3 kişiyle kitap metaforu üretilmiştir. Hem erkek hem de kadınlarda üretilen diğer metaforların tamamı birer kişi tarafından üretilmiştir.

MAKALE TARİHİ

Geliş tarihi 28 Şubat 2019

Kabul tarihi 20 Mayıs 2020

Yayın tarihi 30 Haziran 2020

ANAHTAR KELİMER

Öğretmen, metafor, formasyon, besyo, edebiyat, matematik, tarih.

Makale Türü

Araştırma makalesi

İLETİŞİM Recep ÖZKAN recepozkan33@hotmail.com Eğitim Bilimleri Bölümü, Niğde Bömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde-Türkiye

© 2020 The Author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way.

Identifying The Formation Students' Perceptions About Teacher Phenomenon

Recep ÖZKAN

Department of Educational Sciences, Omar Halisdemir Nigde University, Nigde-Turkey

ABSTRACT

This research aims to identify the mental image related to the teacher phenomenon formation students have. Each participant was given a form which was prepared with the sentences like 'Teacher is or is like.....because.....' and was asked for filling in the blank in the sentence with the aim of identifying the mental images participants have related to the teacher phenomenon. In the form being given with this aim 'Teacher is or is like.....' part should be written with the only a mental image, 'because.....' part should express their ideas about 20 minutes by concentrating on metaphors. Physical education, literature, math and history students attended to the research. Research was made with the students who are in the different departments and attend the formation programme in the summer. Research was made with the 139 male and 93 female teachers and totally 232 people.

Besides, direct expressions working group students create are excluded from the scope so that this research concentration constitutes from describing the metaphors based on the figurative language use and describing the features of the usages. For this reason, Attending the research at beginning..... student forms are examined and finally,.... form is taken into consideration.

In the abstract category, totally males created 65, females created 41 different metaphors. While males produced the most mother, friend and father metaphors, females produced guide, everything and mother metaphors. Females produced the most family, educative and everything with the six each but males produced the most showing the way with eleven each and guide with the ten each.

Concrete category is a category much less metaphor produced than abstract category. Males produced 15 metaphors and males produced 11 metaphors from total 12 female participant and 19 male participants. Between the number of the metaphors males and females produced isn't seen a lot difference. In this category, in males mostly book metaphor was produced. All of the other metaphors produced by males and females were produced by one person. In being investigated in terms of the departments, in the physical education department, males produced eleven different metaphors totally with the thirteen people, females produced 4 different metaphors totally with the four people. In the other departments, participants produced one each metaphor

ARTICLE HISTORY

Received 20 February 2019

Accepted 20 May 2020

KEYWORDS

Teacher, metaphor, formation, besyo, literature, mathematics, history

Type of the Paper

Research article

CONTACT Recep ÖZKAN recepozkan33@hotmail.com Faculty of Education, Nigde Ömer Halis Demir University, Nigde, Turkey

© 2020 The Author(s).

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>), which permits non-commercial re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited, and is not altered, transformed, or built upon in any way

Giriş

Literatürde seksenli yıllarda yaygınlaştığı ifade edilen metafor çalışmaları, Kararımak ve Güloğlu (2012: 122)'ye göre Antik Çağlardan beri insanoğlunun dikkatini çekmiştir. Yunanca kökenli olan metafor kelimesindeki 'meta' değiştirmek; "pherein" kelimesi ise başa çıkmak, taşımak anlamı içermektedir (Webster, 1828). Metaforlar, insanların mecazi karşılaştırmalar yapmalarını sağlayan araçlardır (Chiappe, Kennedy ve Chiappe, 2003:51). Metaforlar dilin kullanım gücünü arttırmak ve bunu yaparken de anlatımı renklendirmek maksadıyla kelimelere mecazi anlamlar katamak için de kullanılmaktadır. Örü, (2014: 329)'e göre bireyler, bazı kavramları anlama ve bunlar hakkında bir şeyler söyleme, akıl yürütmek amacıyla da mecazları kullanırlar.

Bireylerin bilmedikleri bir kavramı daha iyi bildikleri bir kavramla açıklama olarak da tanımlanabilen metafor kavramı, kelimeye kendi özel anlamından farklı bir anlam verilmesidir (Aydın, ve Pehlivan, 2010: 820). Lakoff ve Johnson (2005: 27, aktaran: Saban 2008:)'e göre metafor, herhangi bir şeyi başka herhangi bir şeye göre anlamak ve onu deneyimlemektir. Bireylerin şeylerle ilgili algılarını belirlemede sıklıkla kullanılan yollardan biri (Özkan, 2015a) olan metafor çalışmaları aynı zamanda, bireylerin gerçekliklerini nasıl oluşturdukları ve dünyayı nasıl algıladıklarının kavratılmasında da etkili olmaktadır (Özkan, 2015b). Dolayısıyla metaphor, kavramın, durumun ya da nesnenin doğrudan kendisiyle ilişkili olarak değil de başka bir kavram ya da nesne aracılığıyla anlatılmasıdır (Deant-Reed ve Szokolszky, 1993'den aktaran: Akbaba ve Apaydın, 2013: 330).

Bir ifadenin metaforik özellikleri bağlama, yere ve zamana göre farklılık gösterebilmektedir. Bu da metaforun çeşitliliğin fazla olduğunu göstermektedir (Ebbesson, 2012: 268). Eğitimsel araştırmalar öğretmen ve öğrenciler tarafından kullanılan metaforu öğretme ve öğrenme aracı olarak belirlemiştir (Northcote ve Fetherston, 2006: 252). Bu şekilde, bir kişi belirli şeylerin genel itibarıyla sahip olduğu noktaları görüp genel anlamı anlamaya gayret eder (Akan, Yalçın ve Yıldırım, 2013). Dolayısıyla eğitim-öğretim çalışmalarında metafor kullanımı, öğrencilerin konuyu/kavramı/ları anlamalarında önemli katkı sağlayabilmektedir.

Türkiye'de metaforla ilgili çalışmaların geçmişinin çok eski olmadığı, bu nedenle farklı alanlarda kullanımına fazla rastlanılmadığı görülmektedir. Çoğunlukla bu konudaki çalışmaların; öğretmen, öğretmenlik, okul, sınıf ve yönetimi ve eğitim sistemindeki rolü ve kullanımı konularıyla ilgili olarak yapıldığı görülmektedir (Cerit, 2008). Literatür incelendiğinde öğretmen adaylarının; öğretmen, öğrenci, okul, internet, matematik, bilgisayar, program geliştirme gibi kavramlara yönelik metaforik algılarının tespitine yönelik çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Fidan (2014) bunlardan bazılarının; Çelikten, 2006; Saban ve ark., 2006, Pektaş ve Kıldan, 2009; Aydın ve Pehlivan, 2010; Ocak ve Gündüz, 2012; Tortop, 2013 "öğretmen" kavramına yönelik, Saban, 2009, Aydın ve Pehlivan, 2010 "öğrenci" kavramına yönelik, Saban, 2004; Cerit, 2006; Saban, 2008, Saban, 2011 "okul" kavramına yönelik, Palmquist, 1996; Ak ve Yenice, 2009; Johnston, 2009; Kaya ve Durmuş, 2009; Fırat ve Yurdakul, 2012; Yu, 2013; Aksal ve Ark., 2014 "internet" kavramına yönelik, Güveli ve Ark., 2011; Güler ve ark., 2012 "matematik" kavramına yönelik, Vural ve Ark., 2008; Kaya ve Durmuş, 2009; Saban, 2011; Güneyle ve Özkul, 2013 "bilgisayar" kavramına yönelik, Semerci, 2007 "program geliştirme" kavramına ilişkin metaforik algıların tespitine yönelik araştırmalar olduğu bildirir. Bunların yanında literatürde; Fidan, 2014 "teknoloji ve sosyal ağ", Taşgım ve Köse 2015 "Hedef ve Değerlendirme", Yalçın ve Erginer 2012 "Okul Müdürü", Keçe 2014 "Bazı Tarih Kavramları", Akbaba-Altun ve Apaydın 2013 "eğitim", gibi kavramlar üzerinde çalışıldığı görülmektedir.

Soyut şeylerin anlatımında-açıklanmasında somut şeylerden yararlanma olarak da tanımlanan metafor, bireyin sade/basit olmayan olaylara yönelik somutlaştırma endişesi, beraberinde olgular arası ilişkiyi zorunlu hale getirir. Dolayısıyla metafor “ilgili olma” durumunu ortaya çıkarır (Aydın, ve Pehlivan 2010: 820). Saban (2008: 460)’de metaforu, yüksek düzeyde soyut, karmaşık veya kuramsal bir olguyu anlama ve açıklama amaçlı kullanılabilen zihinsel araç olarak tanımlar.

Son yıllarda öğretim etkinliklerinde öğretim tekniği/yöntemi olarak da yaygın kullanım alanı bulan metafor, hem öğretim etkinliklerinde, hem de bireysel öğrenmeler etkili olmaktadır (Özkan, 2015b). Ayrıca bireylerin bir konu ya da kavramla ilgili gerçek düşüncelerini ortaya çıkarmada, bir başka ifadeyle zihinlerindeki gerçek algıyı belirlemede metafor etkili bir yol olarak görülmektedir.

Öğretim etkinliklerinde temel amaç, öğrencilerde davranış değişikliği oluşturmaktır. Bu doğrultuda, öğretilen bilgilerin ya da öğretilmeye çalışılan bilgi ve becerilerin öğrencilerde davranışa dönüştürülmesi önemle üzerinde durulması gereken konu olarak ifade edilse de uygulamada durumun pek de böyle olmadığı görülmektedir. Uygulamada öne çıkan sınav sistemi, bilgi ve becerilerin daha çok ezber şeklinde verildiği bir gerçektir. Bu durumu açıklar şu örnek oldukça ilgi çekicidir: Bir ilkokul öğretmeni öğrencilerine “yalan söylemek nedir? diye sorar. Öğrenciler hep bir ağızdan “çok kötü bir şeydir öğretmeniiiiim” şeklinde cevap verirler. Öğretmen biraz sonra “ödevlerini yapmayanlar el kaldırsın” dediğinde sınıftan hiç el kalkmaz. Bir süre sonra öğretmen ödev kontrolü yaptığında öğrencilerin çoğunluğunun ödevlerini yapmadığını görür. Bu olay, aslında birçok şeyin nasıl olması gerektiğinin daha ilkokul çağlarında bilindiğini fakat uygulamada durumun farklı olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla bu durum eğitim tanımında yer alan davranış değişikliği ifadesinin sözde kaldığının, ezberciliğin öne çıktığının önemli bir göstergesidir. Aynı durum birçok konuda olduğu gibi öğretmen algısı konusunda da ortaya çıkmaktadır. Kültürel geçmişten gelen ve inanç sitemiyle de pekiştirilen öğretmenlik mesleğinin; “öğretmenlik peygamber mesleğidir”, “kutsal meslektir” gibi birçok ifadelerde aslında çok önemli bir meslek olduğu söylenmektedir. Fakat bu durum zaman içinde, tabii öğretmenlerden de kaynaklanan nedenlerden dolayı genelde sözde kalmakta, öğretmene bakış farklılaşmakta, daha doğrusu öğretmenlikle ilgili söylenenle uygulamada ortaya çıkan durum birbirine ters düşmektedir. Bu nedenle bu çalışmada farklı fakültelerde okumasına rağmen, formasyon programıyla öğretmenliğe yönelen öğretmen aday adaylarının, öğretmenlikle ilgili zihinlerindeki gerçek düşüncelerinin ya da öğretmenlikle ilgili algılarının belirlenmesinin açısından önemli görülmektedir.

Nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi bütün toplumlar için ayrı bir öneme sahiptir. Öğretmenlik anlayışı ve öğretmen roller, yaşanan çağda, daha önceleri olmadığı kadar farklılaşmıştır (Erdem, 2011: 90). (Erden, 1998: 45; Çeliköz, 2000: 378; Ergezen, 2003; Eşme ve diğerleri, 2003; Aksu, 2005: 25; Onural, 2005: 454; Kavcar ve diğerleri, 2007)’ye göre öğretmen yetiştirme, öğretim-öğretim sürecinin en önemli noktasıdır. İlgili alan yazın araştırıldığında öğretmenden; öğretim sürecinde öğrenci ihtiyacını ve bireysel farklılıkları dikkate alma, iletişim becerisini geliştirme, işbirlikli öğrenmeyi uygulama, boş zaman değerlendirme, çevre incelemelerine rehberlik edebilme, öğrenciyi merkeze alma, özel eğitime ihtiyaç duyanlara destek sağlama, eğitim-öğretim çalışmalarını planlama, farklı yöntem ve teknikler kullanabilme, değerlendirmede gelişim alanlarına uygun davranma, gerekli öğretim araç-gereçleri hazırlama, olumlu davranışlar için rol model olma, disiplinler arası yaklaşım uygulayabilme, bilgiye ulaşma yol ve yöntemlerini kazandırma, öğrenme stillerini bilme, analiz ve sentez yaparak eleştirel düşünebilme, yeterli bilgi düzeylerine sahip olma gibi becerilerin beklendiği ifade edilmektedir (Numanoğlu ve Bayır, 2009: 198).

Öğretmenlerin mesleklerini etkili bir şekilde yürütebilmelerinde, ömür boyu öğrenen bireyler olmaları önemlidir (Tekin ve Ayas 2008: 65). Dolayısıyla eğitimin niteliği ve

kalitesi büyük ölçüde öğretmenlerin niteliği ile doğru orantılıdır (Akdağ, ve Yıldız, 2011: 51). Öğretmen niteliğini dolaylı yoldan da olsa etkileyen faktörler içerisinde öğretmen algısının da etkili olduğu önemli bir gerçektir. Hem öğrencilerin hem de halkın öğretmen olgusuna yönelik algıları, öğretmenliğe verilen olumlu ya da olumsuz bakışı ortaya koyar. Bakış açısındaki olumlu durum öğretmenliğin itibarını belirlemede etkilidir. Bu itibar öğretmenlerin başarılarında da etkili olmaktadır. Ayrıca öğretmen olacakların, öğretmenliğe bakışları da, işi kabullenmelerinde, başarılarının artmasında oldukça önemlidir. Bu çalışmada, eğitim fakültesi dışından gelenlerin, dolayısıyla formasyon öğrencilerinin öğretmenliğe bakışlarının belirlenmesi problem konusu yapılmıştır.

Amaç

Çalışma, öğretmenlik formasyon programı öğrencilerinin öğretmen olgusuna ilişkin sahip metaforik algılarının belirlenmesine yöneliktir. Dolayısıyla; 1. Katılımcılar öğretmen olgusuna ilişkin ne tür metaforlar ürettiler? 2. Üretilen metaforlar hangi kategorilerde taplanmaktadır? 3. Metaforların üretiminde cinsiyet açısından farklılık var mıdır? 4. Metaforlar bölüm bölümler arası farklılık göstermekte midir? sorularına cevap aranmıştır.

Metodoloji

Çalışmada nitel araştırma olup, olgu bilim deseni kullanılmıştır. Farkında olunmakla birlikte ayrıntılı ve daha derinliğine bir anlayışa sahip olunmayan olgular odaklanmakta kullanılan olgu bilim deseni, yabancı olmayan, aynı zamanda da tam anlamı kavranılmayan olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için uygun bir araştırma zemini oluşturur. Bu tür çalışmalarda çoğunlukla bir olguya yönelik bireysel algıların belirlenmesi ve analizi amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2005; Anells, 2006). Bu çalışmada da farklı alanlardan gelerek formasyon programına katılan öğrencilerinin öğretmen olgusuna ilişkin algıları ortaya çıkarılarak yorumlanmıştır.

Çalışma grubu

Çalışma Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi 2014-2015 eğitim-öğretim dönemi yaz ve güz dönemlerindeki öğretmenlik formasyon programına katılan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. 136 erkek, 181 kadın olmak üzere toplam 217 kişinin katılımıyla çalışma gerçekleştirilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların branşlara göre sayısal özellikleri

SN	Branş	Erkek	Kadın	Toplam
1	Besyo	60	19	79
2	Edebiyat	23	26	49
3	Matematik	19	18	37
4	Tarih	34	18	52
Toplam		136	81	217

Verilerin toplanması

Katılımcıların öğretmen olgusuna yönelik zihinsel imgeleri ortaya koymak/çıkarmak amacıyla; “öğretmen. . . dır/gibidir; çünkü . . .” cümlesinin yer aldığı form dağıtılarak boşlukları tamamlamaları istenmiştir. Bu amaçla verilen formdaki “öğretmen... dır/gibidir” bölümüne sadece tek bir zihinsel imge yazmaları, “çünkü” Yazan kısma ise ürettikleri metafora yoğunlaşarak düşüncelerini yaklaşık 20 dakika içinde dile getirmeleri istenmiştir. Araştırmaya, programa katılan BESYO, edebiyat, matematik ve

tarih bölümlerinden öğrenciler katılmıştır.

Formasyon dersi bitimde, katılımcılara araştırmanın amacı ve yapılışı hakkında ayrıntılı açıklama yapıldıktan sonra katılmak istemeyenler sınıftan çıkarılmıştır. Araştırmaya katkı sağlamak isteyenlere daha önce yapılmış farklı metafor çalışmalarından bir örnekle açıklama yapılarak dağıtılacak formların nasıl doldurulacağı belirtilmiştir. Daha sonra sınıf sayısının durumuna göre kalabalık sınıflar iki ayrı sınıfa ayrılmıştır. Buradaki amacında “herkesin kendi düşüncelerini rahatlıkla yazmaları, kimseden etkilenmemeleri” olduğu katılımcılara açıklanmış ve sadece kendi düşüncelerini ve gerçekten konuyla ilgili gerçek fikirlerini formlara yansıtmalarının araştırmanın güvenilirliği için önemli olduğu belirtilmiştir. Ayrıca katılımcılara akademik very elde etmek için yapıldığını bu nedenle de düşüncelerini açıklıkla ifade etmelerinin çalışmanın güvenilirliği açısından önemli olduğu ve verdikleri cevapların başkaları tarafından bilinmesinin mümkün olmadığı açıkça anlatılmıştır.

Verilerin analiz edilmesi

Verilerin analizinde, katılımcılar tarafından doldurulan formlardaki cevaplar 4 aşamada ele alınarak gerçekleştirilmiştir.

1. Kodlama ve ayıklama aşaması. Bu aşamada, cinsiyet ayrımı yapılmadan her bir forma, bölüm ve cinsiyeti belirtir numara verilmiştir. Örneğin: besyo için erkeklerde bes24e. kadınlarda bes25k. şeklinde.

Daha sonra metafor olmayan, birden çok kelime yazılan ya da hiçbirşey yazılmayarak boş bırakılan, açıklamalarda bir cümleden az açıklama yazılmış veya boş bırakılmış formlar kapsam dışı bırakılmıştır. dolayısıyla formların kodlarındaki sıralamada farklılıklar olmaktadır. Örneğin 24k kodundan sonra 25k kodlu form araştırma dışı bırakıldığı için 24k. sıralamasından sonra 25 sıra numarası verilmeden 26e kodlu form gelmektedir.

2. Sınıflama aşaması. Üretilen metaforler özelliklerine göre kategorileştirilmiştir. Örneğin ağaç-meyveli ağaç= ağaç metaforu olarak ele alınmış. Sonuçta metaforlar soyut ve somut olmak üzere iki kategoride sınıflanmıştır.
3. Geçerlilik güvenilirlik aşaması. Formların tamamı bilgisayar ortamında işlenerek verilen cevaplar kategorilere ayrılmış, elde edilen veriler iki eğitim bilimleri uzmanı ve iki Türk dili ve edebiyatı uzmanına inceletirilmiştir. İnceleme sonrası işlemler son şeklini almıştır. Açıklamalarda verilerin cevaplar değiştirilmeden yazıldığı gibi verilmiştir. Anlaşılmayan bazı ifadelerde düzeltme yoluna gidilmiştir.
4. Nicel veri analizi aşamasında ise uzmanların görüşlerinden hareketle kategorilere san hali verilmiş ve sonrasında tablolastırılıp oetaya çıkan sayısal veriler üzerinden hareketle yorumlamaları yapılmıştır.

Bulgular

Katılımcıların branşlara göre ürettikleri metaforlara bakıldığında; kadınlarda da erkeklerde de soyut kategorisinde metafor üretildiği görülmektedir. Somut kategorisinde üretilen metafor sayısı kadın ve erkeklerde birbirine yakın orandadır.

Tablo 2. Katılımcıların branşlara göre ürettikleri metaforların sayısı

SN	Sınıf	Kadın		Erkek		Toplam
		Soyut	Somut	Soyut	Somut	
1	Besyo	15	4	37	23	79
2	Edebiyat	23	3	19	4	49
3	Matematik	15	3	18	1	37
4	Tarih	16	2	32	2	52
Toplam		69	12	108	28	217

Tablo 3. Soyut kategorisinde üretilen metafor dağılımı

SN	Metafor	Erkek					Kadın						
		Besyo	Edebiyat	Matematik	Tarih	Toplam	SN	Metafor	Besyo	Edebiyat	Matematik	Tarih	Toplam
1	Adam	1				1	1	Adalet	1				1
2	Adalet			1		1	2	Afilop	1				1
3	Adamın hammaddesi				1	1	3	Ahlaklı	1				1
4	Aile		1			1	4	Aile	1	1	1	4	7
5	Aktarıcı	1				1	5	Anne	2	1	1	1	5
6	Anne		1			1	6	Anne-baba	1	1	-	1	3
7	Anne-baba	2	1			3	7	Arkadaş-anne			1		1
8	Anneden sonraki				1	1	8	İkinci anne		1	1		2
9	Arkadaş	2	1			3	9	Anlayış	1				1
10	Baba	2			1	3	10	Bilgi- Bilgi ışığı			2		2
11	Babaanne yarısı				1	1	11	Değerli		1			1
12	Başarılı				1	1	12	Dost			1		1
13	Bilgi			1		1	13	Eğitici	1	2	2	1	6
14	Can				1	1	14	Emek	1				1
15	Çağdaşlık	1				1	15	Gelecek	1		2	1	4
16	Dönüm noktası	1				1	16	Güneş			1		1
17	Düşünceli				1	1	17	Güvenilir				1	1
18	Düzeltici		1	1		2	18	Hayat		1	1		2
19	Eğitmen	3			2	5	19	Her şey	3	2	1		6
20	Fedakâr			1	1	2	20	Heykeltraş			1		1
21	Gelecek	1	1	3	1	6	21	Hoş görü		1			1
22	Gelişmek				1	1	22	Işık			1		1
23	Harita	1				1	23	İnsan yetiştirici				1	1
24	Hayat	1		1	3	5	24	İnsancıl		1			1
25	Hazine		1		1	2	25	Kadın				1	1
26	Her şey		1			1	26	Kalite				1	1
27	Hizmetçi				1	1	27	Kutsal varlık			1		1
28	Hoca				1	1	28	Lider		1	1	1	3
29	Işık	1		1		2	29	Maden işçisi		1			1
30	İdealist		1			1	30	Mimar		1			1

31	İdol	1	1	1	3	31	Model- Örnek	1	1	2	
32	İhtiyaç	1			1	32	Rehber- Yol gösteren	3	2	5	
33	İnsan mühendisi			1	1	33	Sabırlı	1		1	
34	İnsanlık	1			1	34	Yönetici	1		1	
35	İşçi		1		1						
36	Kaos	1			1						
37	Karakter		1		1						
38	Kaynak		1		1						
39	Kutsal			1	1						
40	Lider	1		1	2						
41	Memur		1		1						
42	Mesafe koyan			1	1						
43	Mihenk taşı		1		1						
44	Model-örnek			1	1						
45	Nimet	1			1						
46	Öğreten	3		1	4						
47	Önemli	1			1						
48	Özgüven			1	1						
49	Peygamberlik mesleği			1	1						
50	Rehber	9	6	3	4	22					
51	Sanat			1	1						
52	Sanatçı		1		1	2					
53	Sevgi		1		1						
54	Sıfır		1		1						
55	Tamamlayıcı		1		1						
56	Tanımsız			1	1						
57	Tarifi zor			1	1						
58	Toplumun ahlakı	1			1						
59	Vicdan		1		1						
60	Yapı taşı	1			1						
61	Zorunluluk			1	1						
Toplam					121	Toplam					72

Soyut kategorisinde; toplamda erkekler 61, kadınlar ise 34 farklı metafor üretmişlerdir. Erkekler en çok rehber, gelecek, eğitmen, anne metaforlarını üretirken, kadınlar ise rehber, her şey, aile, eğitici anne metaforlarını üretmişlerdir. Kadınlar altışar kişiyle en çok aile, eğitici ve her şey, erkekler ise en çok on bir kişiyle yol gösteren ve on kişiyle rehber metaforlarını üretmişlerdir.

Erkeklerin soyut kategorisinde en çok üretilen metaforlarda gerekçeleri:

Anne: Öğrencisi için elinden gelen her türlü fedakarlığı yapabilir bir şeyler öğretmek için. Yeri gelin anne yeri gelir babadan öte olabilir, bes.6e.

Aile kültürel yapıyı, gelenekleri öğretir. Öğretmen ise komple hayatı öğretir. Ben bazen ailemi dinlemeyip öğretmenimi dinlerdim, bes.84e.

Yeri gelir baba, yeri gelir anne, yeri gelir aile olur. Bizim sıkıntımız onun sıkıntısı olur kısacası çoğu öğretmen adam gibi adamdır, bes.33e.

Bir baba bir evladın sorumluluğunu üstlenirken öğretmen birçok evladın derdiyle

uğraşmakla yükümlüdür o yüzden çok değerlidir, bes.41e.

Yetiştirir, büyütür, öğretir, öğrencileri hayata hazırlar, edeb.60e.

Ailenizden sonra ilk olarak ve çoğu vaktimizi okulda ve öğretmenlerimizle geçiririz. Baba sıfatı olarak öğretmeni görür ve onları taklit ederek ve onlardan bir şeyler öğrenerek hayatımıza şekil verir ve kalıcı izler bırakırlar, tar.28e.

Eğitmek zorundadır. Ve çünkü insan yetiştirmek en büyük sanat eseridir, tar.99e.

Kadınların soyut kategorisinde en çok üretilen metaforlarda gerekçeleri:

Anne: Öğretir, korur, sahiplenir, sever öğretmen annemiz gibi bizi hayata hazırlar örnektir. Profildir, mat.57k.

İnsanların ikinci evi okuldur ve okuldaki yol göstericimiz bizi hayatın zorluklarına alıştıran öğretmendir, bes.91k.

İlk adımlarımızdan bugüne dek gelmemizi sağlayan en önemli kişidir. Benim ilk öğretmenim annemdir, bes.71k.

Her şey: Öğretmen öğrenciye ve toplumdaki diğer bireylere yerine göre nane, baba, arkadaş, kısaca her şey olabiliyor. Bes.44k.

Hem ana, hem baba, hem arkadaş, hem de iyi bir öğreticidir. bed 88k

Her konuda bize destek çıkandır. bed.89k.

Rehber: Her zaman yol gösterir. edeb.13k.

İyi bir öğretmen öğrencisine çok güzel şeyler katarak onun iyi bir meslek edinmesini sağlar. Onu topluma kazandırır. Fakat kötü bir öğretmen öğrenciyi derslerden soğutarak hayata bakış açısını değiştirebilir. Güzel bakmasını engeller. edeb.14k.

Tablo 4. Somut kategorisinde üretilen metafor dağılımı

Erkek						Kadın						
SN	Metafor	Besyo	Edebiyat	Matematik	Tarih	Toplam	SN	Metafor	Besyo	Edebiyat	Matematik	Toplam
1	Ağaç	1					1	Ağaç	1			
2	Ayna	1			1		2	Ayna			1	
3	Bilgisayar				1		3	Çiçek			1	
4	Deniz	1					4	Deniz feneri	1			
5	Deniz feneri		1				5	Matruşka			1	
6	Doktor		1				6	Meşale				1
7	Fener		1				7	Pusulula		1		1
8	Hayat bilgisi kitabı	1					8	Su		1		
9	Kaktüs	1					9	Sünger	1			
10	Kitap	3		1			10	Yol	1			
11	Marangoz	1					11	Yol gösterici		1		
12	Pusulula	1	1									
13	Su	1										
14	Taşeron işçi	1										
15	Toprak	1										
Toplam		13	4	1	2				4	3	3	2

Somut kategorisi çok az sayıda metafor üretilen kategoridir. Erkeklerde 20 kişi 15, kadınlarda 12 kişi 11 farklı metafor üretmişlerdir. Cinsiyete göre fazla bir fark olmadığı görülmektedir. Bu kategoride en fazla erkeklerde 3 kişiyle kitap metaforu üretilmiştir. Hem erkek hem de kadınlarda üretilen diğer metaforların tamamı birer kişi tarafından üretilmiştir. Bölümler bazında bakıldığında, Besyo branşında erkeler 13 kişiyle 11 ayrı metafor, kadınlar 4 kişiyle 4 ayrı metafor üretmişlerdir. Diğer branşlarda ise katılımcılar birer metafor üretmişlerdir. Bu kategoride üretilen metafor sayısının az olması nedeniyle tüm metaforlar ve açıklamaları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

Erkeklerin somut kategorisinde ürettikleri metaforlar ve gerekçeleri: Kitap: Öğrenmek gereken her şeyi onlardan öğrenmek mümkündür. Bes143e, Bilgi verir. Bes126e, Her şey onda gizlidir. İstedğin her şeyi bulabilirsin. Bes34e

Ağaç: Ağaç meyve verir öğretmenin topluma yetiştirdiği bireyler gibi toplumu temizler ağaçların soluduğumuz havayı temizlediği gibi. bes58e.

Ayna: Ayna aktarıcıdır. Ne görürse karşısına ne konursa onu yansıtır. Öğretmede öğrenciye kendisini gösterirse, öğrencinin farkındalığı artar. Bes29e

Kaktüs: Nasıl insanlar her şeye mesafe koyuyorsa öğretmede her zaman güler yüzlü olmaz her zaman somurtkan olmaz yerinde ve zamanında her şeyin bu yüzden kaktüs deriz o bile çiçek açar. Azda olsa gülümser ama dikenini de unutulmamalıdır. bes59e

Kadınlarmın somut kategorisinde en çok üretilen metaforlarda gerekçeleri: Ayna: Bir öğretmen toplumu yetiştiren, iyiyi kötüyü öğreten etik ve ahlaki kuralların bütünüdür. Bizim öğretmenlerimiz ne kadar iyi ve örnek davranışlar içerisinde olursa bizlerde gelecekte onların yolunu tuttuğu ışıkla daha aydınlık geleceğe ilerleriz. mat2k

Çiçek: Öğretmen sürekli verim halindedir. Suyunu verdiği an yani pekiştirme yaptığın sürece daha çok verimli olur öğrencilerine. Daha iyi eğitim, öğretim verir. Sürekli açık bir çiçek gibi öğrenciden aldığı destekle (nüneş-hava) daha verimli olarak bilgi aktarır. Mat10k

Matruşka: Bir öğrencinin ya da herhangi bir insanın gözünde ilk bakışta dev gibidir. Ve bilinir ki bu dev içinde birçok şeyi barındırır. Öğretmede öyle devamlı bir şeyler verme, öğretme çabasında ve bu çabası, isteği hiç usanmadan bir matruşka gibi iç içedir. Sürekli bir şekilde yenilikler çıkar. Mat3k

Su: Öğretmen öğrencilere-topluma iyi bir eğitim verirse, sevgi ve saygıyı çocukluktan itibaren öğretirse toplumdaki insanlar birbirlerine saygı duyarlar, anlayışlı ve erdemli bireyler yetişebilir. Edeb 39k

Tartışma ve Sonuç

Erkeklerin 65, kadınların 41 farklı metafor ürettiği soyut kategorisinde, erkekler en çok anne, arkadaş ve baba, kadınlar rehber, her şey ve anne metaforlarını üretmişlerdir. Anne metaforu her iki cinsten de ortak üretilen metafordur. Kadınlar aile, eğitici ve her şey metaforlarının altışar kişiyle en çok, erkekler ise yol gösteren ve rehber metaforlarını en çok üretmişlerdir. Buradan da erkeklerin öğretmeni daha çok rehberlik pozisyonunda algıladıkları izlenimi ortaya çıkmaktadır.

Somut kategorisi beklenenin aksine, soyut kategorisine göre daha az sayıda metafor üretilen kategoridir. Genel anlamda somut ilişkilendirme beklenirken cevaplarda durumun böyle olmadığı, katılımcıların öğretmen olgusuna daha çok soyut anlamlar yüklemiş oldukları söylenebilir. Erkekler ve kadınların ürettikleri metafor sayıları arasında fazla bir

fark olmadığı ve neredeyse herkesin farklı bir metafor ürettiği görülmektedir.

Daha önce yaptığımız birçok çalışmada da tespit edildiği gibi, bu çalışmada da katılımcıların gerekçe kısmına bir iki cümlelik açıklamalar yazdıkları görülmektedir. Buradan da, öğretmen adaylarının yazılı ifade becerilerinin oldukça yetersiz olduğu söylenebilir. Ayrıca üretilen metaforlara bakıldığında hem kadınlarda hem de erkeklerde soyut kategorisinde daha çok metafor ürettikleri görülmektedir. Somut kategorisinde üretilen metafor sayısı her iki cinsten de hem az hem de metaforlar birer kişiyle üretilmiştir. Öğretmen adaylarının öğretmen olgusuna ilişkin metaforik algılarının daha çok soyut olduğu ve çok farklı kavramlarla ilişkilendirdikleri görülmektedir.

Öğretmen metaforu ile ilgili olarak üretilen metafor çeşitliliğine bakıldığında, öğrencilerin çok farklı isimlerde, çok sayıda metafor ürettikleri görülmektedir. Benzer sonuçların farklı kavramlara yönelik çalışmalarda da elde edildiği görülmektedir. Benzer durum Tosuncuoğlu (2018) ve Bağçeci ve Yaşar (2007)'ın yapılan çalışmalarında da göze çarpmaktadır. Ayrıca; Çatal, Şahin ve Çelik (2018), Nihat ve Karaova (2015), Çelen ve Akar-Vural (2009), Işık (2008) ve Paker (2012) İngilizce kavramına, Şahin ve Baturay (2013) internet kavramına ve Demirtaş ve Kahveci (2015) öğretmen kavramına yönelik metafor çalışmalarında benzer sonuçlar vermiştir.

Bu durumda; öğrencilerin metaphor konusunda bilgi eksikliklerinin olduğu, öğretmenlerin metaphor kullanarak ders anlatmada yetersiz oldukları yada metaphor tekniğini derslerde fazla kullanmadıkları düşünülmekle birlikte, ilgili kavramlar yönelik kafalarında net bir durum oluşmadığı söylenebilir. Yapılan çalışmadan hareketle, öğrencilerin öğretmen olgusunda, öğretmenin sorumluluk ve davranışları konusunda çelişkiler yaşadıkları bu nedenle de çok farklı metaforlar ürettikleri söylenebilir.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan bir başka durum da; araştırmaya katılan öğrencilerin, kavram olarak metafor üretmede sorun yaşamadıkları, neden o metaforu ürettiklerinin gerekçelerini yazmak durumunda oldukları “çünkü ...” kısmına açıklama yapmada zorlandıkları görülmüştür. Öğrencilerin bu kısma en fazla bir kaç cümle ile açıklama yapmaları, yazılı anlatım becerilerinin oldukça zayıf olduğunu göstermektedir.

Öneriler

Derslerde öğretmenlerin bir öğretim tekniği olarak metaphor kullanmaları özendirilebilir. Öğretim ilke ev yöntemleri ders kitaplarında, metaforun bir öğretim tekniği olarak yer alması konusunda bakanlığın kitap yazarlarına tavsiyelerde bulunması sağlanabilir. Yapılan bir çok metaphor çalışmalarında, metaforu neden ürettiklerine dair açıklamaların yer aldığı “çünkü...” kısmına düşüncelerin yazılmasında araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunun gerekçe yazmada zorlandıkları, en fazla bir kaç cümlelik açıklamalarda buldukları dikkate alındığında, ilköğretimden başlayarak öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların artırılması gerekmektedir. Bu nedenle ilköğretimden itibaren, yazılı anlatım becerisine yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi sağlanmalı. Öğretmenlik mesleğinin, bireyler üzerindeki algısının olumlu anlamda geliştirilmesi ve öğretmenlik itibarının artırılması amacıyla YÖK ve MEB bakanlığı arasında koordineli çalışmalara ağırlık verilmesi.

ORCID

Recep ÖZKAN <http://orcid.org/0000-0003-1915-2365>

Kaynakça

- Akan, D., Yalçın, S. ve Yıldırım, İ. (2013). Teachers' mental/metaphorical perceptions to education inspector. *Mevlana International Journal of Education* (MIJE), ss: 58-67.
- Akbaba-Altun, S., ve Apaydın, Ç. (2013). Kız ve erkek öğretmen adaylarının “eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 19(3), ss: 329-354.
- Akdag, M. ve Yıldız, H. (2011). İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin öğrencilerde dil becerilerini geliştirme yeterliklerine ilişkin görüşleri. *Kuramsal Eğitim Bilim*, 4 (1), ss: 50-70.
- Altun, S. A. ve Apaydın, Ç. (2013). Kız ve erkek öğretmen adaylarının “eğitim” kavramına ilişkin metaforik algıları, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 19(3). ss: 329-354.
- Anells, M. (2006). Triangulation of qualitative approaches: Hermeneutical phenomenology and grounded theory. *Journal of Advanced Nursing*, 56(1), ss: 55-61.
- Aydın, İ. S. ve Pehlivan A. (2010). Türkçe öğretmeni adaylarının “öğretmen” ve “öğrenci” kavramlarına ilişkin kullandıkları metaforlar, *Turkish Studies International Periodical Forthelanguages, Literatureand History of Turkishor Turkic* Volume 5/3, ss: 818-842.
- Bağçeci, B. ve Yaşar, M. (2007). Ortaöğretim kurumlarında İngilizce öğretimine ilişkin öğrenci görüşleri. *Gaziantepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, ss: 9-16.
- Çelen, İ. ve Akar Vural, R. (2009). Eğitimde drama ve İngilizce öğretimi: ilköğretim dördüncü sınıf öğrencileri üzerine bir araştırma. *İlköğretim Online Dergisi*, ss: 425-438.
- Chiappe, D. L., Kennedy, J. M. ve Chiappe, P. (2003). Aptness is more important than. *Poetics*, ss: 51-68.
- Demirtaş, Z. ve Kahveci, G. (2015). Öğretmen adaylarının denetim, denetmen ve denetlenen kavramlarına ilişkin metaforik algıları. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, ss: 23-58.
- Ebbesson, J. (2012). Law, power and language: *Scandinavian Studies In Law*, ss: 260-268.
- Erdem, A. R. (2011). Eğitim fakültelerinde uygulanan öğretmen yetiştirme programlarının felsefesi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 9, ss: 89-97.
- Fidan, M. (2014). Öğretmen adaylarının teknoloji ve sosyal ağ kavramlarına ilişkin metaforik algıları, *International Journal of SocialScience*, Doinumber:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2229>, Number: 25-I, ss: 483-496.
- Işık, A. (2008). Yabancı dil eğitimimizdeki yanlışlar nereden kaynaklanıyor? *Journal of Language and Linguistic Studies*, ss: 15-26.
- Kararımak, Ö ve Güloğlu, B. (2012). Metafor: danışan ve psikolojik danışman arasındaki köprü, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2012; 4(37), ss: 122-135
- Keçe, M. (2014). Tarih ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının bazı tarih kavramlarına ilişkin algılarının metaforlar yoluyla analizi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 29(4), ss: 143-156.
- Nihat, S. ve Karaova M. (2015). ilköğretim ikinci sınıf İngilizce dersi bağlamında dinleme becerisi öğretimi: bir durum çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, ss: 66-95.
- Northcote, M. ve Fetherston, T. (2006). New metaphors for teaching and learning in a university context. *Proceedings of the 29 th Herdsa Annual Conference* (s. 251-258). Perth, Western Australia: Higher Education Research and Development Society of Australasia.
- Numanoğlu, G. ve Bayır, Ş. (2009). Bilgisayar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine ilişkin görüşleri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 10(1), ss: 197-212.
- Örücü, D. (2014). Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration:Theory and Practice]*, ss: 327-358.
- Özkan, R. (2015a). Evli bireylerin kadın olgusuna ilişkin algılarının belirlenmesi, *I. Uluslararası Çukurova Kadın Çalışmaları Kongresi*, 9-11 Nisan.
- Özkan, R. (2015b). Eğitim fakültesi öğrencilerinin kadın olgusuna ilişkin algılarının belirlenmesi niğde örneği, *24. Eğitim Bilimleri Sempozyumu*, 16-18 Nisan, Niğde.
- Paker, T. (2012). Türkiye’de neden yabancı dil (İngilizce) öğretmiyoruz ve neden öğrencilerimiz iletişim kurabilecek düzeyde İngilizce öğrenmiyor? *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, ss: 90-94.

- Saban A. (2008). Okula ilişkin metaforlar, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 55, ss: 459-496
- Şahin, H, Çelik, F., Gök Çatal, Ö. (2018). 6, 7 ve 8. Sınıflarda ingilizce öğrenme sürecinde karşılaşılan sorunların incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (47), ss: 123-136. DOI: 10.21764/maeuefd.361675
- Şahin, Ş. ve Baturay, M. H. (2013). Ortaöğretim Öğrencilerinin İnternet Kavramına İlişkin Algılarının Değerlendirilmesi: Bir Metafor Analizi Çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, ss: 177-192.
- Taşgın, A. ve Köse, E. (2015). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Hedef ve Değerlendirme Kavramlarına İlişkin Metaforları, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 30(3), ss: 116-130.
- Tekin, S.ve Ayas A. (2008) Kimya Öğretmenleri İçin Geliştirilen Bir Hizmet İçi Eğitim Kursunun Değerlendirilmesi, *Millî Eğitim*, 178, ss: 79-9
- Tosuncuoğlu, İ. (2018). İngiliz dili ve edebiyatı bölümü öğrencilerinin “ingilizce” kavramına ilişkin metaforları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, ss: 677-697.
- Webster,M.(1828).<https://www.merriam-ebster.com/dictionary/metaphor#note-1> adresinden alınmıştır
- Yalçın, M. ve Erginer, A. (2012). İlköğretim okullarında okul müdürüne ilişkin metaforik algılar. *Öğretmen Eğitimi ve Eğitimcileri Dergisi*, 1(2), ss: 229-256.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yay.

Extended Abstract

Introduction

It is stated in the studies that the emergence of the concept of metaphor, which entered literature and education studies very recently, goes back to Ancient times. The word metaphor, which is of Greek origin, includes the meaning of changing, coping and carrying. This concept, which is used in many areas, was also used by poets to enable people to make metaphorical comparisons. Metaphor, which can be defined as an explanation with a concept that individuals know better about a concept they do not know, is to give a meaning to a word other than its own meaning, to understand and experience a kind of thing according to another kind, is one of the ways used often to determine individuals' perceptions about things. Metaphor studies also help to grasp how people establish their own realities and perceive the world. Therefore, the metaphor is an indirect way of explaining a concept, situation or object, not directly to itself, using another concept or object.

This research aims to determine the mental images that the students of the formation have on the phenomenon of teachers. Within the framework of this general purpose in which the formation students' perceptions of the teacher phenomenon are tried to be determined; 1. What are the metaphors of formation students regarding teacher phenomenon? 2. Under which conceptual categories can metaphors be collected in terms of their common features? 3. Do metaphors differ in terms of gender level? 4. Do the metaphors differ in terms of section level?

In order to determine the mental images that the participants of the research have regarding the teacher phenomenon; pre-prepared forms were distributed to each participant and they were asked to complete the gaps in this form. With this purpose, the participants were asked to write only one mental image in the "teacher is / is like" section in the form given, not to use any adjectives, and to express their thoughts by concentrating on the metaphor they produced instead of "because ...". The students who participated in the pedagogic formation program from the academy of physical education and sports, and the literature, mathematics and history departments of the science and literature faculty participated in the research.

Considering the findings obtained in the study; in the abstract category; in total, men produced 61 different metaphors and women produced 34 different metaphors. Men mostly

produced mother, friend and father metaphors, while women produced guide, everything, mother metaphors. Women produced mostly family, educator and everything with six people, and men produced mostly the guide metaphors with eleven people, and the counselor with ten people. It was observed that students who had no problem in producing metaphors as a concept had difficulty in explaining to the “because...” part of why they had to write the reasons for producing that metaphor. The fact that students explain this part with a few sentences at most shows that their written expression skills are quite weak.

Method

The study was carried out with students from different branches who participated in the formation program of Niğde University Faculty of Education 2014-2015 academic year summer and fall semesters. The study was carried out with the participation of 317 people, 136 men and 181 women.

In order to determine the mental images that the participants of the research have regarding the teacher phenomenon; a pre-prepared form containing the sentence of “the teacher... is/ is like; because...” was distributed to each participant and the blanks containing “the teacher... is/ is like; because...” in this form were asked to be completed. With this purpose, they were asked to write only one mental image in the "teacher is / is" section in the form given and to the “because...” section, they were asked to express their thoughts in about 20 minutes by concentrating on the metaphor they produced. Students from the BESYO, Literature, Mathematics and History departments participated in the research.

At the end of the formation course, those who did not want to attend were removed from the class after detailed explanation was made about the purpose and conduct of the research. Those who want to contribute to the research were explained with an example from different metaphor studies that were done before and how to fill the forms which will be distributed. Then, according to the number of classes, crowded classes were divided into two separate classes. The purpose in this was explained to the participants that “everyone can write their own thoughts comfortably and not be influenced by anybody” and it was stated that it is important for the reliability of the research that they should reflect only their own and real opinions about the subject. In addition, it was clearly explained to the participants that the work which is being done is an academic study, that expressing their thoughts openly is important for the reliability of the study and that the answers they will give are not known by others.

In the analysis of the data, the metaphors developed by the participants regarding the teacher phenomenon; coding and extraction, classification, validity, reliability and analysis of quantitative data was carried out in four stages.

In the first stage, the forms collected from the students were sorted by gender first, the codes indicating the sequence number and gender were given to the each form. During the coding phase, the sequence number and gender were specified without any gender discrimination and coding was done with the department. For example: it is like bes24e for the branch of BESYO for men and bes25k for women. After the coding phase, the forms that do not contain the metaphor image, more than one metaphor were written or left blank, “because...” section with less than one sentence or left blanks were left out of the analysis. Therefore, there have been differences in the order of the codes of the forms examined. For example, since the form with the code 25k after the 24k code is excluded from the research, the form with the code 26e comes after the 24k ranking without giving the 25 sequence number. In addition, since the determination of the metaphors in the use of figurative language and the determination of the features of these usages constitute the focus of this study, the direct expressions- judgments produced by the students in the study group are

excluded. For these reasons, the forms of the student who initially participated in the application were examined in this direction and the form was evaluated.

In Stage 2, the metaphors were classified under the same conceptual category of similar ones, taking into account their common characteristics. For example, tree-tree with fruit = considered as a tree metaphor. The metaphors obtained were divided into two categories, abstract and concrete, and a positive and negative interpretation was made based on the explanations of the metaphors produced in each category.

In the stage three which is validity and reliability; in the interpretation of the tables in the findings part, the explanations about the metaphors produced by the students were compiled, written and these explanations were accepted as the main data source of the research. In order to ensure the reliability of the research, the data obtained after all the forms were computerized were first categorized by the researcher himself. The resulting categories were finalized by taking the opinions of two educational science experts and two Turkish language and literature experts. In the analysis of the forms, the classification was made by taking the statements of the participants in the "because" section as they were without changing. Some expressions that were not understood during the examination of the forms were corrected, punctuation, accent etc. situations were not intervened.

4. In the quantitative data analysis stage, after the categories, which were finalized in line with the opinions of the experts were tabularized were interpreted based on quantitative data.

Results and Discussion

In the abstract category; in total men produced 65 different metaphors and women produced 41 different metaphors. Men mostly produced mother, friend and father metaphors, while women produced the counselor, everything, mother metaphors. While women produced the most family, educator and everything with six people, and men mostly produced the guide metaphor with eleven people and the counselor metaphor with ten people.

Concrete category is a category that produces very few metaphors compared to the abstract category. Out of 19 men and 12 women participants, men produced 15 metaphors and women produced 11 metaphors. It has been seen that there is not much difference between the number of metaphors produced by men and women. In this category, a metaphor of the book was produced with the most 3 men. All the other metaphors produced in both men and women were produced by one person. On the basis of departments, in the branch of BESYO, men produced 11 different metaphors with 13 people; women produced 4 different metaphors with four people. In other branches, the participants produced a metaphor.

As determined in many previous studies, it is seen that in this study, participants wrote one or two-sentence explanation in the justification section. It can be said that the written expression skills of prospective teachers are quite insufficient. Also, when looking at the metaphors produced, it is seen that both women and men produce more metaphors in the abstract category. The number of metaphors produced in the concrete category is few in both genders and also, the metaphors were produced with one person. It is seen that teacher candidates' metaphorical perceptions about teacher phenomenon are more abstract and they relate to very different concepts.

When we look at the variety of metaphors produced in relation to teacher metaphor, it is seen that students produce many metaphors in many different names. It is seen that similar results are obtained in studies on different concepts. In this case; it can be said that additionally with the students lack knowledge about metaphor, the teachers are inadequate in giving the lectures by benefiting from / using metaphors or they do not use metaphor

technique much in their lessons, there is no clear situation in their minds regarding related concepts. From the studies conducted, it can be said that students experience contradictions about the teacher phenomenon, the responsibilities and behaviors of the teacher and thus produce very different metaphors.

From this point of view, studies can be done on creating perception of teacher. Teachers can be encouraged to use metaphors as a teaching technique in their lessons. It can be ensured that to the book authors of the ministry should be given advises about teaching books and methods include the metaphor as a teaching technique.